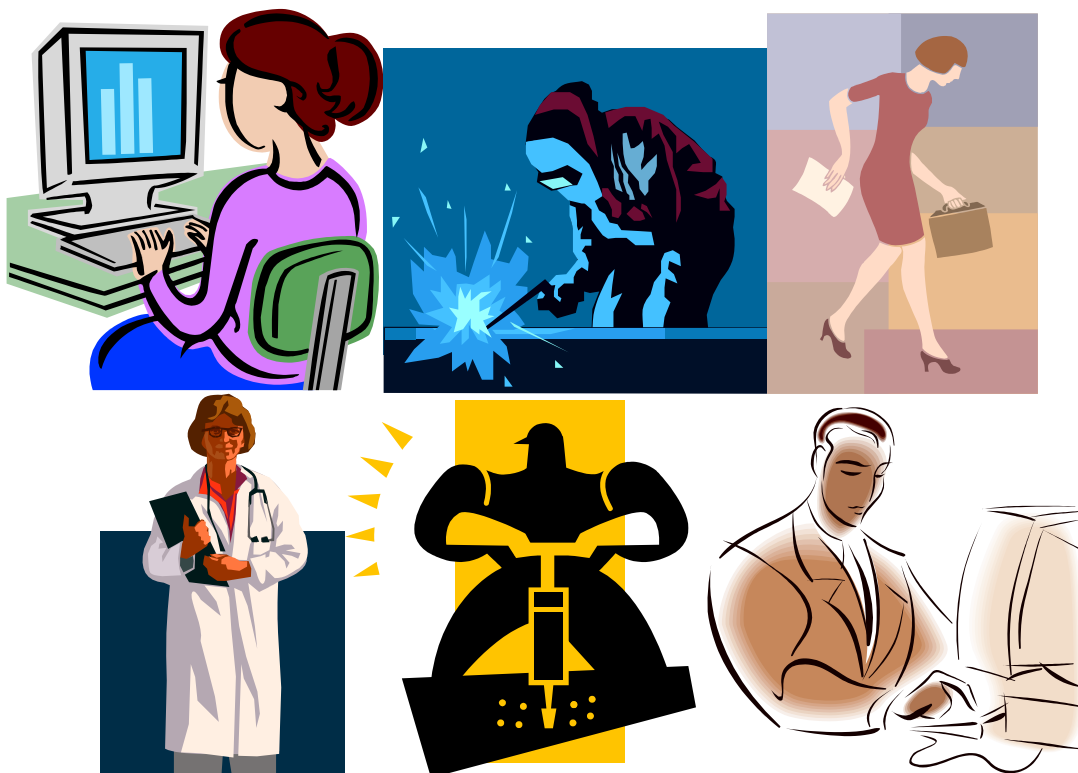

POWIATOWY URZĄD PRACY W GDYNI

**MONITORING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W SOPOCIE W 2014 r.**

Marzec 2015

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	3
I. ANALIZA BEZROBOTNYCH MIESZKANCÓW SOPOTU WG ZAWODÓW.....	4
II. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW.....	12
III. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH.....	15
WNIOSKI.....	26

WSTĘP

Powiatowy Urząd Pracy w Gdyni realizując zalecenia wynikające z Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. u. z 2013r., poz. 674 z późn. zm.) przygotował kolejny ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Sopocie.

Raport ten jest oparty na sprawozdaniu MPIPS-01(załączniki 2 i 3) i obejmuje analizę struktury osób zarejestrowanych w tut. Urzędzie w 2014 r., analizę napływu bezrobotnych w tym okresie, a także ofert pracy złożonych przez pracodawców. Analiza ta dotyczy w szczególności zawodów deficytowych i zawodów nadwyżkowych. Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie, natomiast przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. W niniejszym opracowaniu zwrócono również uwagę na tzw. zawody zrównoważone czyli takie, wśród których istnieje równowaga pomiędzy ofertami pracy, a poszukującymi jej bezrobotnymi, zarejestrowanymi w tut. Urzędzie.

Podczas interpretacji danych z załączników do sprawozdania z MPIPS brane były pod uwagę duże grupy zawodowe, grupy elementarne, struktura ofert pracy i bezrobotnych według PKD oraz według działalności ostatniego miejsca pracy.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Sopocie służy do określenia działań, mających na celu zwiększenie stabilności lokalnego rynku pracy i usprawnienie jego funkcjonowania. Wiedza na temat zachodzących zmian ułatwia podejmowanie odpowiednich decyzji przez instytucje rynku pracy, pracodawców, ośrodki szkoleniowe i edukacyjne oraz bezrobotnych. Informacje o zawodach nadwyżkowych i deficytowych pozwalają pracodawcom dostosować wymagania wobec kandydatów do pracy, bezrobotnym - kwalifikacje, a wszelkim instytucjom, które związane są z nauczaniem - kierunki kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy.

I. Analiza bezrobotnych wg zawodów w Sopocie. Stan w końcu 2014 roku.

Poniższa analiza przedstawia stan bezrobocia na koniec 2014 roku w Sopocie, na podstawie **39** dużych grup zawodowych (kod 2-cyfrowy), **229** elementarnych grup zawodowych (kod 4-cyfrowy) oraz **375** zawodów ujętych w klasyfikacji zawodów. Na koniec 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdyni łącznie zarejestrowanych było **766** bezrobotnych mieszkańców Sopotu, z czego **380** stanowiły kobiety (49,60 %). W porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku, liczba ta spadła o **150** osób (zarejestrowanych było **916** mieszkańców Sopotu). Spadek liczby osób bezrobotnych może świadczyć o tym, że sytuacja na rynku pracy stopniowo się polepsza.

Wśród osób bezrobotnych znajdowało się **689** osób posiadających przygotowanie zawodowe oraz **77** osoby bez zawodu. Liczba osób bez zawodu w stosunku do 2013 roku spadła o **14** osób. W grupie osób bezrobotnych, posiadających przygotowanie zawodowe zanotowano dość widoczny spadek. W tym wypadku różnica wynosi **136** osób.

Analiza osób bezrobotnych z Sopotu wg zawodów wskazuje, iż najliczniej reprezentowanymi profesjami byli:

- Inny zawód lub brak zawodu – 77 (10,1%)
- Sprzedawca - 44 (5,7 %)
- Ekonomista – 17 (2,2%)
- Technik prac biurowych – 16 (2,1%)
- Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych – 14 (1,8%)
- Technik ekonomista – 14 (1,8%)
- Robotnik gospodarczy – 14 (1,8%)
- Specjalista do spraw marketingu i handlu – 13 (1,7%)
- Robotnik budowlany – 12 (1,6%)
- Księgowy – 11 (1,4%)
- Technik administracji – 11 (1,4%)
- Kucharz – 11 (1,4%).

W porównaniu z końcem 2013 roku, w rankingu zawodów osób bezrobotnych nie ma technika informatyka. Pojawiły się natomiast zawody: robotnik budowlany oraz technik administracji. Dwa pierwsze zawody najliczniej reprezentowane przez osoby bezrobotne w

2013 r. pozostały bez zmian - były to: inny zawód lub bez zawodu oraz sprzedawcy. Ubiegłoroczne trzecie miejsce specjalistów do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych zajęli technicy prac biurowych. W przypadku sprzedawców, podobnie jak w latach ubiegłych przyczyną stosunkowo dużej liczby osób bezrobotnych w tym zawodzie był fakt, iż wiele osób kończy lokalne szkoły zawodowe lub średnie o kierunku handlowym. Na rynku pracy nie ma jednak tak dużego zapotrzebowania na pracowników posiadających ww. wykształcenie. Od pewnego czasu zauważyć można jednak systematyczny spadek osób rejestrujących się w tym zawodzie (w 2013 roku zarejestrowanych było 68 sprzedawców, natomiast w 2014 r. - 44 osoby w tym zawodzie). Spadek liczby zarejestrowanych sprzedawców może wciąż mieć związek z funkcjonowaniem w Gdyni Centrum Riviera. Usytuowanie galerii handlowej przy stacji Szybkiej Kolei Miejskiej powoduje, iż pracę w tym miejscu chętnie podejmują nie tylko mieszkańcy Gdyni ale również Sopotu oraz Gdańska. Obserwowane w latach wcześniejszych zamykanie sklepów sieciowych w galeriach handlowych nie ma już tak negatywnego znaczenia dla rynku pracy, ponieważ w miejsce zamykanych sklepów otwierane są nowe, w których zatrudnienie znajdują osoby bezrobotne. Jednocześnie bardzo często pracodawcy proponują kandydatom do pracy na stanowisku sprzedawcy najniższe wynagrodzenie krajowe, ewentualnie uzupełnione dodatkowo o procent od sprzedaży w danym miesiącu. Z tego powodu wiele osób nie decyduje się na podjęcie pracy jako sprzedawca. Szukają oni pracodawcy, który jest w stanie zapewnić im stałą miesięczną pensję.

Na trzecim miejscu w rankingu znaleźli się ekonomiści. W analogicznym okresie roku 2013 zajmowali oni miejsce piąte. Można jednak stwierdzić, iż sytuacja ekonomistów na rynku pracy nie uległa dużym zmianom, ponieważ w 2013 roku zarejestrowanych było 15 osób w tym zawodzie, natomiast w 2014 r. – 17. Podobnie sytuacja wyglądała w przypadku techników ekonomistów. W 2013 r. zarejestrowanych było 19 osób w tym zawodzie, natomiast w 2014 – 14. Osób kończących szkoły średnie lub wyższe o kierunku ekonomicznym, jest znacznie więcej niż miejsc pracy oferowanych dla pracowników o tym wykształceniu. Jeszcze kilka lat temu ukończenie szkoły wyższej na kierunku ekonomicznym gwarantowało niemal natychmiastowe znalezienie pracy. Obecnie jednak sytuacja uległa zmianie. Poszukiwani są przede wszystkim ekonomiści z dużym doświadczeniem, umiejętnościami zawodowymi oraz chęcią do poszerzania swojej wiedzy. Niestety niewiele osób spełnia w 100% takie wymagania pracodawców. Młodzi ludzie po studiach

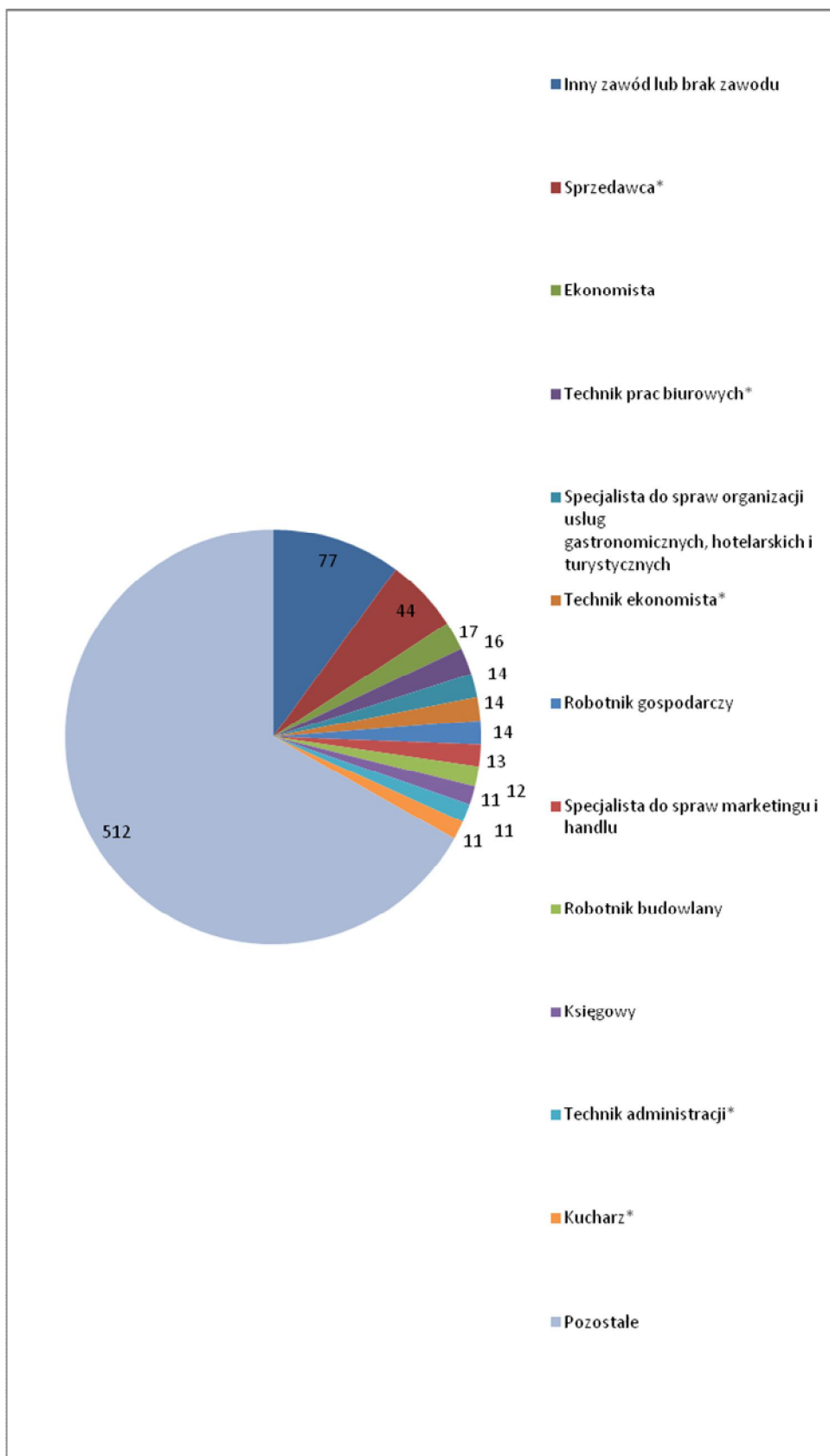
ekonomicznych często mają również wygórowane wymagania dotyczące wynagrodzenia i warunków pracy, co dodatkowo utrudnia im podjęcie zatrudnienia. Pewną alternatywą dla osób z wykształceniem ekonomicznym może być praca w powstających ostatnio w dużej ilości placówkach bankowych oraz firmach ubezpieczeniowych. Jest to jednak niestety praca na tzw. „pierwszym froncie” bezpośrednio z klientem oraz zwykle z wynagrodzeniem prowizyjnym. Wiele osób nie jest zainteresowanych podjęciem takiego zatrudnienia, licząc że uda im się znaleźć coś atrakcyjniejszego.

Wysokie miejsce w rankingu nadal zajmują technicy prac biurowych. Przyczyną takiego stanu oraz pojawienia się w rankingu techników administracji jest wciąż małe zapotrzebowanie na rynku pracy na osoby o takich kwalifikacjach. Obowiązki na tym stanowisku może wykonywać każda osoba z wykształceniem średnim lub wyższym. Pracodawcy często rekrutując na stanowiska do pracy biurowej wybierają jednak osoby po studiach. Również dużo szkół w stosunku do zapotrzebowania na rynku pracy, kształci w zawodach przygotowujących do pracy biurowej. Powoduje to, iż osoby kończące takie kierunki mają małe szanse na znalezienie zatrudnienia, ponieważ konkurencja na rynku jest dosyć duża.

Spadek w stosunku do ubiegłego roku osób w zawodzie specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych może świadczyć o tym, iż osoby kontynuujące naukę na tym kierunku coraz bardziej świadomie planują swoją karierę zawodową. Trójmiasto oraz całe woj. pomorskie jest miejscem gdzie osoby o takich kwalifikacjach mają duże szanse na znalezienie pracy, o ile w trakcie edukacji położą nacisk na naukę języków obcych oraz praktyki. Być może młodzi ludzie wyciągnęli wnioski z szeroko zakrojonej dyskusji dotyczącej niskiego poziomu kształcenia w szkołach edukujących personel obsługi turystycznej i obecnie sami dbają o podwyższanie swoich kwalifikacji zawodowych.

Poniższy wykres przedstawia zawody osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdyni jako bezrobotni z terenu Sopotu. Stan na koniec 2014r.

Struktura bezrobotnych wg zawodów w Sopocie. Stan w końcu 2014 roku.

Analiza bezrobotnych mieszkańców Sopotu w końcu 2014 roku według

dużych grup zawodów.

Analizując strukturę osób bezrobotnych na podstawie dużych grup zawodowych (2-cyfrowy kod) ustalono, iż na koniec 2014 roku na pierwszych miejscach znaleźli się:

- Sprzedawcy i pokrewni 9,7%
- Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania 9,6%
- Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury 9,4%
- Średni personel do spraw biznesu i administracji 9%
- Pracownicy usług osobistych 7,7%.

W porównaniu z 2013 rokiem klasyfikacja dużych grup zawodowych nie zmieniła się. Zmianie uległa jedynie ich kolejność w rankingu. Z miejsca trzeciego na czwarte zmienił - średni personel do spraw biznesu i administracji, natomiast z miejsca czwartego na trzecie awansowali specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury. Na podstawie powyższych danych można stwierdzić, że w czołówce nie ma żadnych zawodów technicznych. Układ ten jest doskonałym dowodem na poparcie tezy o nadmiarze na rynku pracy osób z wykształceniem humanistycznym, mającym swe źródło w funkcjonowaniu na terenie Trójmiasta dużej liczby szkół i uczelni o takim właśnie profilu.

Analizując strukturę osób bezrobotnych na podstawie elementarnych grup zawodowych (kod 4-cyfrowy) ustalono, iż w końcu 2014 roku na pierwszych miejscach znaleźli się:

- Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) 7,7%
- Specjaliści do spraw administracji i rozwoju 3,6%
- Ekonomiści 2,6%
- Pracownicy obsługi biurowej 2,3%
- Specjaliści do spraw reklamy i marketingu 2%
- Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych 2%
- Gospodarze budynków 2%.

W porównaniu z 2013 rokiem, w 2014 roku czołowe miejsca w rankingu elementarnych grup zawodowych nie uległy dużym zmianom. Dwa pierwsze miejsca pozostały bez zmian. Pojawili się ekonomiści (zajęli trzecie miejsce, które rok wcześniej należało do średniego personelu do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych) oraz pracownicy obsługi biurowej (w miejsce specjalistów do spraw reklamy i marketingu). Z rankingu zniknęła natomiast grupa

pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewne.

Napływ bezrobotnych według zawodów w Sopocie w 2014 roku.

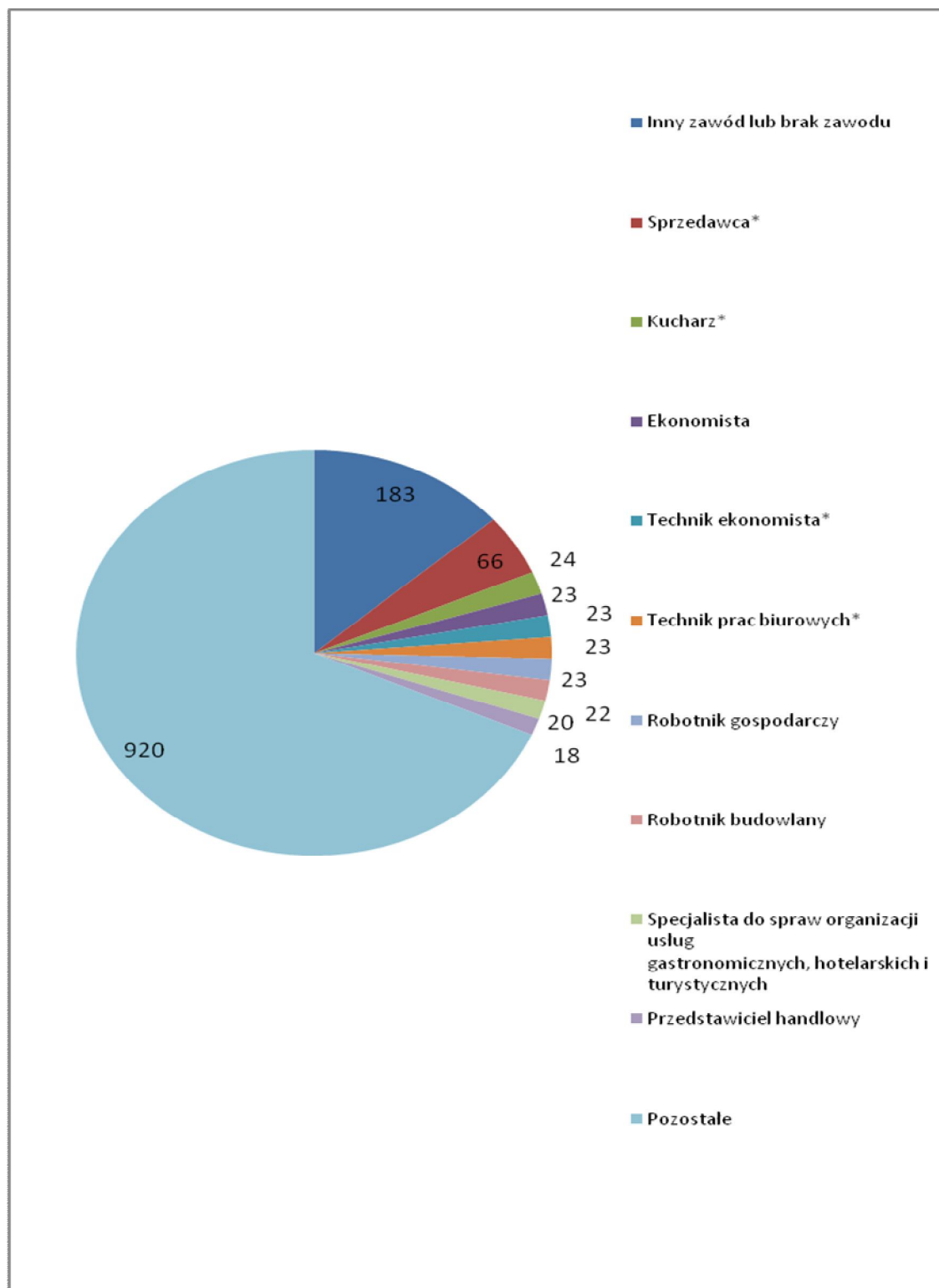
W roku 2014 w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdyni zarejestrowało się **1345** mieszkańców Sopotu. W porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku, liczba ta zmalała o **145** osób.

Wśród bezrobotnych znajdowały się **1162** osoby posiadające przygotowanie zawodowe oraz **183** osoby reprezentujące grupę inny zawód lub bez zawodu. Liczba osób bez zawodu w stosunku do 2013 roku zmalała o 19. Spadek nastąpił również w grupie osób bezrobotnych, posiadających przygotowanie zawodowe. W tym wypadku różnica wynosiła 126 osób.

Najliczniej reprezentowane zawody przez Sopocian zarejestrowanych jako bezrobotni w 2014 roku to:

- Inny zawód lub brak zawodu 183 (13,6%)
- Sprzedawca 66 (4,9%)
- Kucharz 24 (1,8%)
- Ekonomista 23 (1,7 %)
- Technik ekonomista 23 (1,7%)
- Technik prac biurowych 23 (1,7%)
- Robotnik gospodarczy 23 (1,7%)
- Robotnik budowlany 22 (1,6)
- Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych 20 (1,5%)
- Przedstawiciel handlowy 18 (1,3%).

Struktura napływu bezrobotnych wg zawodów w powiecie m. Sopot w 2014r.

Na podstawie powyższych danych widzimy, że najliczniej w 2014 r. napływały do

bezrobocia osoby z grupy inny zawód lub bez zawodu. Na drugim miejscu, podobnie jak w poprzednim roku, uplasowali się sprzedawcy. W obu grupach nastąpił spadek liczby osób zarejestrowanych. W 2014 roku zarejestrowano 183 osoby bez zawodu - o 19 osób mniej niż w roku 2013, oraz 66 sprzedawców - o 15 osób mniej niż w roku poprzednim. Podobnie jak w roku ubiegłym w czołówce znalazły się takie zawody jak: technik ekonomista, robotnik budowlany, robotnik gospodarczy oraz specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych. Pojawili się: kucharze, ekonomiści, przedstawiciele handlowi oraz technicy prac biurowych. Z czołówki rankingu zniknęli natomiast ślusarze reprezentowani w 2013 roku przez grupę 23 osób. Taka sytuacja może świadczyć o zapotrzebowaniu na rynku na wykwalifikowanych pracowników technicznych średniego szczebla. Brak szkół kształcących w tym kierunku oraz niechęć młodzieży do uczenia się zawodu może spowodować, iż w najbliższych latach specjaliści tego typu będą szczególnie poszukiwani i cenieni. Początek tej tendencji możemy już zauważyć. Pojawienie się na wysokim miejscu w rankingu kucharzy świadczy zapewne o pogarszającej się sytuacji tej grupy zawodowej. Z rynku pracy docierają sygnały, iż to stanowisko charakteryzuje się dużą rotacją. Osoby ubiegające się o pracę kucharza, często mają wygórowane oczekiwania finansowe i błędne przekonanie o charakterze pracy. Po sukcesie telewizyjnych programów kulinarnych wiele osób chce kształcić się w tym zawodzie, uważając że może zrobić karierę w branży gastronomicznej. Rzeczywistość jest jednak inna. Praca kucharza jest bardzo ciężka, wymaga dyspozycyjności oraz dobrej organizacji pracy. Najczęściej nie ma ona nic wspólnego z ekskluzywnymi pokazami kulinarnymi oraz pracą w prestiżowych restauracjach.

W czołówce rankingu pojawili się, inaczej niż w roku ubiegłym, przedstawiciele handlowi. Z informacji z rynku pracy można wnioskować, iż coraz częściej podjęcie pracy w charakterze przedstawiciela handlowego wymaga podpisania umowy o współpracy z firmą i założenia działalności gospodarczej. Wiele osób nie decyduje się na taką formę aktywności zawodowej z uwagi na wysokie koszty prowadzenia własnej firmy oraz obawy przed niepewnym wynagrodzeniem. Może to być przyczyną napływu do bezrobocia osób w opisywanym zawodzie.

Analizując strukturę napływu osób bezrobotnych w 2014 r. na podstawie dużych grup zawodowych ustalono, iż najwyższy wskaźnik procentowy osiągnęły takie grupy jak:

- Sprzedawcy i pokrewni 9,6%
- Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania 9%

- Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury 9%
- Pracownicy usług osobistych 7,5%
- Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych 7,5%.

W porównaniu z rokiem ubiegłym pierwsze trzy miejsca w rankingu nie uległy zmianom. Z czwartego miejsca zniknęła grupa średni personel do spraw biznesu i administracji, a miejsce to zajęli pracownicy usług osobistych. Pojawiła się także nowa grupa - specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych.

Analizując strukturę napływu osób bezrobotnych w 2014 roku na podstawie elementarnych grup zawodowych ustalono, iż najwyższy wskaźnik procentowy osiągnęły takie grupy jak:

- Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) 7,6 %
- Specjaliści do spraw administracji i rozwoju 3,9 %
- Kucharze 2,6 %
- Gospodarze budynków 2,3 %
- Ekonomiści 2,1 %.

W czołówce znalazły się grupy: sprzedawcy sklepowi (ekspedienci), specjaliści do spraw administracji i rozwoju, gospodarze budynków, a także grupy: kucharze i ekonomiści. W stosunku do roku ubiegłego, zniknęły grupy: ślusarz i pokrewni oraz pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne.

II. Analiza ofert pracy wg zawodów w Sopocie w 2014 roku.

W 2014 roku sopoccy pracodawcy złożyli łącznie **831** ofert pracy. W 2013 roku liczba złożonych ofert pracy wynosiła **524**. W analizowanym okresie najwięcej ofert pracy wpłynęło do tut. Urzędu w zawodach:

- Robotnik gospodarczy - 137
- Spawacz ręczny łukiem elektrycznym - 90
- Murarz - 63
- Doradca klienta - 56
- Przedstawiciel handlowy - 51

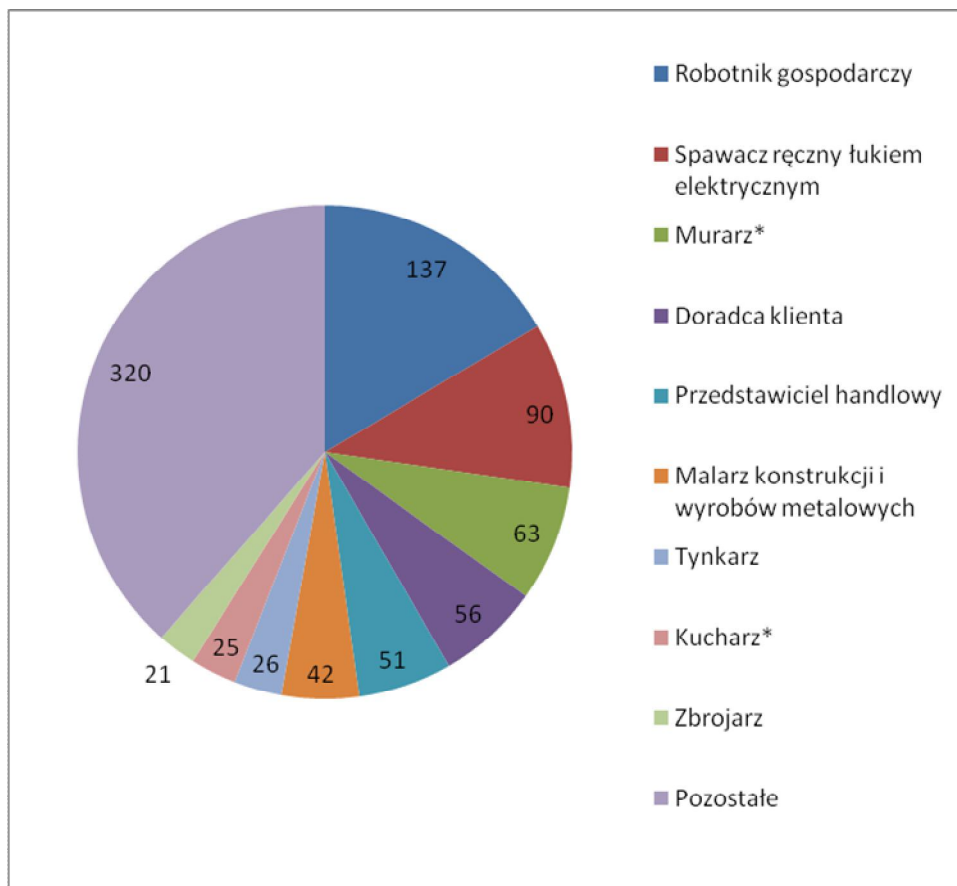
- Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych – 42
- Tynkarz - 26
- Kucharz - 25
- Zbrojarz -21.

Porównując oferty pracy złożone do tut. Urzędu w 2013 i 2014 roku widzimy pewne różnice w zapotrzebowaniu na rynku pracy. W obu latach w czołówce rankingu znalazły się takie zawody jak: robotnik gospodarczy, przedstawiciel handlowy, malarz konstrukcji i wyrobów metalowych oraz kucharz. Jednak w 2014 roku pojawiły się również nowe zawody, takie jak: murarz, tynkarz, zbrojarz, spawacz ręczny łukiem elektrycznym oraz doradca klienta. Utrzymywanie się w rankingu dużego, jak na warunki niewielkiego Sopotu, zapotrzebowania na zawody związane z budownictwem potwierdza obserwowaną od pewnego czasu tendencję, iż na lokalnym rynku pracy rośnie zapotrzebowanie na osoby do wykonywania specjalistycznych prac technicznych. Według informacji uzyskanych od pracodawców jest duży problem w rekrutacji sumiennych pracowników budowlanych. Szczególna trudność w rekrutacji dotyczy zbrojarzy. W przypadku tego zawodu pracodawcy, coraz częściej wymagają umiejętności czytania rysunku technicznego i co najważniejsze, umiejętności zastosowania go w praktyce na placu budowy. Niestety, niewiele osób taką umiejętność posiada. W ciągu ostatniego roku pracodawcy sygnalizowali potrzeby kadrowe na stanowisku zbrojarz oraz trudności z rekrutacją takich osób. Ich zdaniem dużym problemem jest nie tylko brak umiejętności, ale przede wszystkim brak chęci do pracy. Osoby po 50 roku życia, które znają się na pracach zbrojarskich często nie są już w stanie wykonywać tego zawodu ze względu na stan zdrowia. Młodzi z kolei nie chcą podejmować tak ciężkiej pracy.

Od wielu lat pracodawcy z terenu całego Trójmiasta zgłaszają duże zapotrzebowanie na spawaczy różnych specjalności. Niestety tego typu specjalistów jest na naszym rynku mało. Spawacze posiadający doświadczenie najczęściej podejmują pracę za granicą, gdzie zarobki dla wyspecjalizowanych pracowników technicznych są znacznie wyższe niż w Polsce. Powoduje to, że pracodawcy decydują się na sprowadzanie spawaczy z Ukrainy, ponieważ na tamtejszym rynku pracy jest ciągle jeszcze wielu specjalistów w zawodach technicznych. Ponadto z uwagi na panującą za naszą wschodnią granicą sytuację polityczno – gospodarczą wielu obywateli Ukrainy ma problemy ze znalezieniem pracy w swoim kraju.

Poniższy wykres przedstawia strukturę zgłoszonych ofert pracy wg zawodów w 2014r.

Struktura zgłoszonych ofert pracy wg zawodów w 2014r.

Analizując strukturę zgłoszonych ofert pracy wg dużych (2 cyfrowych) grup zawodowych zaobserwować można, iż najwięcej ofert pracy wpłynęło w obrębie takich grup jak:

- Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków) 22,5%
- Pracownicy usług osobistych 20,9%
- Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni 15,9%
- Sprzedawcy i pokrewni 12,9%

- Średni personel do spraw biznesu i administracji 7,3%.

Struktura oferowanego zatrudnienia nie uległa znaczącym zmianom w stosunku do roku ubiegłego. W czołówce rankingu powtórzyły się cztery duże grupy zawodowe tj. pracownicy usług osobistych, robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków), średni personel do spraw biznesu i administracji oraz robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni. Nową grupą, nie wykazaną w rankingu ubiegłorocznym są sprzedawcy i pokrewni. Natomiast z rankingu zniknęli specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania.

Analiza struktury zgłoszonych ofert pracy wg elementarnych grup zawodowych wskazuje, iż najwięcej ofert pracy wpłynęło w obrębie takich grup jak:

- Gospodarze budynków 16,5%
- Spawacze i pokrewni 11,4%
- Murarze i pokrewni 7,6%
- Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani 6,7%
- Przedstawiciele handlowi 6,1%
- Malarze i pokrewni 5,3%

Struktura oferowanego zatrudnienia w obrębie elementarnych (4 cyfrowych) grup zawodowych uległa w okresie ostatniego roku znacznym zmianom. W porównaniu z 2013 rokiem powtórzyły się tylko dwie elementarne grupy tj. gospodarze budynków oraz malarze i pokrewni. Grupa malarz i pokrewni spadła jednak z miejsca drugiego na szóste. W czołówce rankingu nie pojawili się natomiast kucharze, przedstawiciele handlowe, robotnicy przygotowujące i wznoszące konstrukcje metalowe, doradcy finansowi i inwestycyjni oraz pracownicy ochrony osób i mienia.

III. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2014 roku w Sopocie przeprowadzono w oparciu o **467** profesji. Dla **372** profesji w badanym okresie nie było ofert pracy. Brak zapotrzebowania na pracowników oraz brak poszukujących pracy dotyczyło **71** zawodów. Były to m.in. zawody: prezes, kierownik budowy, kierownik działu zarządzani

zasobami ludzkimi, inspektor dozoru technicznego, projektant mody, lektor języka angielskiego, specjalista ds. kadr, programista aplikacji, technik technologii drewna, kasjer walutowy, monter instalacji gazowych, pomoc domowa, szwaczka oraz parkingowy.

Przypadków gdzie pojawiły się oferty pracy, a nie było zarejestrowanych w tym zawodzie osób bezrobotnych (wartość wskaźnika deficytu wynosiła MAX) było 36.

Do zawodów deficytowych należy zaliczyć wszystkie te zawody, dla których wskaźnik deficytu (stosunek średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie) jest większy od 1,1. Poniższa tabela przedstawia te zawody, na które był popyt, natomiast nie było siły roboczej.

Zawody deficytowe w Sopocie w 2014 roku.

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów
1.	721208	Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	90,0000
2	941101	Pracownik przygotowujący posiłki typu fast food	16,0000
3	721404	Monter konstrukcji stalowych	15,0000
4	713103	Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych	14,0000
5	711202	Murarz	12,6000
6	524902	Doradca klienta	8,0000
7	711404	Zbrojarz	7,0000
8	751201	Cukiernik	7,0000
9	752208	Stolarz meblowy	6,0000
10	515303	Robotnik gospodarczy	5,9565
11	524404	Telemarketer	4,5000
12	522304	Sprzedawca w branży spożywczej	4,0000
13	422602	Recepcjonista	3,0000
14	523002	Kasjer handlowy	3,0000
15	541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	3,0000
16	921401	Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	3,0000

17	332203	Przedstawiciel handlowy	2,8333
18	741103	Elektryk	2,5000
19	422603	Rejestratorka medyczna	2,0000
20	611306	Ogrodnik terenów zieleni	1,5000
21	911207	Sprzątaczką biurową	1,3333

W odniesieniu do zapotrzebowania na pracowników określonych zawodów, w perspektywie ostatniego roku, widać bardzo wyraźnie zmiany na lokalnym rynku pracy. W 2013 roku zanotowano 11 zawodów deficytowych, natomiast w analogicznym okresie 2014 roku 21. Obserwując dane z lat ubiegłych można stwierdzić, iż z roku na rok tzw. zawody deficytowe zmieniają się. W 2013 roku najbardziej deficytowymi zawodami były: doradca finansowy, przedstawiciel handlowy, pokojowa, robotnik gospodarczy, wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych, kucharz, pracownik ochrony fizycznej bez licencji, mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych, elektryk, piekarz. Ponieważ bezpośrednia obserwacja lokalnego rynku pracy nie zawsze pokrywa się z rezultatami statystyk, niezbędne jest opatrzenie tych rezultatów komentarzem. Sopot będąc stosunkowo niewielkim miastem o jednej z najniższych stóp bezrobocia w kraju, umiejscowionym w centrum Trójmiasta, na styku dwóch największych w województwie rynków pracy, stanowi specyficzne środowisko. Niewielu mieszkańców miasta pozostaje bez pracy. Do ich dyspozycji są wolne etaty oferowane zarówno przez pracodawców gdańskich jak i gdyńskich. Pojawienie się na czołowych miejscach w rankingu zawodów deficytowych powyżej wskazanych zawodów – nie oznacza, iż są to zawody, w których sopockie firmy nie mogą znaleźć pracowników. Na taką konfigurację w rankingu wpłynął fakt, tworzenia rankingu na podstawie procentowego wskaźnika deficytu/nadwyżki. W przypadku zgłoszenia do Urzędu 2 wolnych miejsc pracy w danym zawodzie, w którym brak zarejestrowanych bezrobotnych, mamy do czynienia ze 100% deficytem. Natomiast w przypadku zgłoszenia do Urzędu 100 wolnych miejsc pracy w danym zawodzie, w którym zarejestrowanych jest 50 osób (czyli brakuje jeszcze 50 osób aby zaspokoić potrzeby kadrowe firm) – mamy do czynienia tylko z 50% deficytem.

Pojawienie się w powyższym rankingu zawodów tzw. technicznych jest spowodowane rosnącym zapotrzebowaniem na wykwalifikowany personel techniczny. Rozwijający się na terenie Trójmiasta przemysł stoczniowy i konstrukcji stalowych powoduje coraz większe

zapotrzebowanie na pracowników z tych branż tj. przede wszystkim spawaczy, ale również malarzy konstrukcji i wyrobów metalowych, monterów konstrukcji stalowych oraz zbrojarzy. Jak już wcześniej zostało wspomniane w opinii pracodawców pomorski rynek pracy jest ubogi w pracowników z branż tzw. ciężkich, przez co decydują się na sprowadzanie specjalistów z zagranicy. Wiele firm z branży stoczniowej oraz budowlanej, które prace wykonują na terenie Trójmiasta oraz całej Polski ma swoją siedzibę w Sopocie. Stąd duże zapotrzebowanie na wykwalifikowanych pracowników technicznych w tak niewielkim i typowo turystycznym mieście jakim jest Sopot.

Pojawienie się w ww. rankingu zawodów typu: recepcjonista, pracownik przygotowujący posiłki typu fast food, ma oczywiście związek z typowo turystycznym charakterem Sopotu. Niezwykle udany dla branży turystycznej i gastronomicznej letni sezon 2014 r., który rozpoczął się już z początkiem maja, spowodował zwiększone zapotrzebowanie na pracowników z tej branży.

Najlepsza sytuacja na rynku pracy istnieje wówczas gdy, wskaźnik intensywności znajduje się w przedziale pomiędzy 0,9 a 1,1. Oznacza to, że popyt na siłę roboczą równoważy się z jej podażą.

Zawody zrównoważone w Sopocie w 2014 r.

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów
1	312304	Mistrz produkcji w budownictwie ogólnym	1,0000
2	341203	Opiekun w domu pomocy społecznej	1,0000
3	341205	Pracownik socjalny	1,0000
4	933401	Pracownik rozkładający towar na półkach	1,0000
5	512001	Kucharz	1,0417

W powyższej tabeli przedstawiono zawody, w których zasadniczo nie powinno być problemów ze znalezieniem pracy, gdyż w 2014 roku sopoccy pracodawcy złożyli tyle wolnych miejsc pracy na ww. stanowiska, ilu bezrobotnych w tych zawodach pozostawało w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Gdyni.

Analizując wskaźnik intensywności nadwyżki oraz średnią liczbę ofert w miesiącu, za najbardziej nadwyżkowe zawody na terenie Sopotu należy uznać zawody umieszczone w tabeli poniżej. W badaniu za nadwyżkowe uznano zawody, których wskaźnik wyniósł mniej niż 0,9 oraz złożono co najmniej jedną ofertę pracy w miesiącu.

Zawody nadwyżkowe w Sopocie w 2014 roku

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów
1	216101	Architekt	0,0667
2	522303	Sprzedawca w branży przemysłowej	0,0769
3	242222	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	0,1000
4	432103	Magazynier	0,1111
5	225101	Lekarz weterynarii	0,1250
6	832203	Kierowca samochodu osobowego	0,1250
7	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	0,1250
8	512002	Kucharz małej gastronomii*	0,1667
9	711101	Konserwator budynków	0,1667
10	251902	Specjalista zastosowań informatyki	0,2000
11	751204	Piekarz*	0,2000
12	522301	Sprzedawca*	0,2121
13	311504	Technik mechanik*	0,2500
14	334306	Technik administracji*	0,2727
15	931301	Robotnik budowlany	0,2727
16	243305	Specjalista do spraw sprzedaży	0,2857
17	112012	Dyrektor produkcji	0,3333
18	214303	Inżynier inżynierii środowiska - instalacje sanitarne	0,3333
19	243107	Specjalista do spraw reklamy	0,3333

20	723307	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	0,3333
21	331301	Księgowy	0,3846
22	723103	Mechanik pojazdów samochodowych*	0,4000
23	228301	Fizjoterapeuta	0,5000
24	334101	Kierownik biura	0,5000
25	412001	Sekretarka	0,5000
26	513101	Kelner*	0,5000
27	753105	Krawiec*	0,5000
28	912202	Operator myjni	0,5000
29	411004	Technik prac biurowych*	0,6087
30	514202	Kosmetyczka	0,6667

Z rankingu wynika, że do najbardziej nadwyżkowych zawodów należały: architekt, sprzedawca oraz specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych. Wszystkie te zawody wystąpiły również w rankingu z 2013 roku. Z notowań rankingu ubiegłorocznego w stosunku do bieżącego powtórzyły się również m.in. zawody: magazynier, technik prac biurowych, technik administracji, technik mechanik, specjalista ds. sprzedaży, kelner.

Pomimo, iż sytuacja sprzedawców na lokalnym rynku pracy uległa polepszeniu w stosunku do roku ubiegłego, to w rejestrze nadal pozostają osoby, które z różnych powodów nie mogą lub nie chcą podjąć pracy w tym zawodzie.

Inaczej sytuacja wygląda w przypadku architektów. Jest to niewątpliwie zawód prestiżowy i jego wykonywanie daje możliwość zrobienia międzynarodowej kariery. Trzeba jednak pamiętać, iż środowisko architektów jest bardzo „szczelne” i trudno znaleźć firmę, w której absolwent architektury może zdobywać pierwsze doświadczenie zawodowe. Bez niego zaistnienie w środowisku architektów jest prawie niemożliwe, dlatego już w trakcie studiów przyszli architekci podejmują często bezpłatne praktyki w biurach projektowych. Należy również zauważyć, iż naturalną drogą kariery architektów jest zakładanie działalności gospodarczej. Wymaga to nie tylko posiadania pewnych umiejętności ale również kapitału „na start”, którego osoby młode często nie mają. Z obserwacji lokalnego rynku pracy można

wywnioskować również, iż absolwenci architektury często nie znają programów komputerowych, które są niezbędne do wykonywania pracy architekta co w oczywisty sposób utrudnia znalezienie zatrudnienia.

Innymi zawodami nadwyżkowymi, czyli takimi, na które podaż siły roboczej przewyższała popyt były: technik prac biurowych, technik administracji oraz sekretarka. Pojawienie się tych profesji w gronie zawodów nadwyżkowych, kolejny raz potwierdza tezę, iż na lokalnym rynku jest zbyt dużo osób, które chcą pracować na stanowiskach biurowych. Z reguły zawody te, w szczególności wśród kobiet z wykształceniem średnim, są wymarzoną profesją.

Najwyższy wskaźnik intensywności deficytu w rankingu wg dużych grup zawodowych (o kodzie 2-cyfrowym) osiągnęli:

- Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków) – 2,9683
- Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni – 2,2373
- Pracownicy usług osobistych – 2,0000.

Wartość MAX osiągnęła jedna grupa – pozostali pracownicy obsługi biura.

W porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku w czołówce deficytowych, dużych grup zawodów nie pojawili się robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie. Nową grupą zawodowa byli robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni.

Natomiast wg elementarnych grup zawodowych (o kodzie 4-cyfrowym) najwyższy wskaźnik deficytu osiągnęli:

- Spawacze i pokrewni - 31,6667
- Tynkarze i pokrewni - 26,0000
- Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy - 17,0000
- Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food - 16,0000
- Murarze i pokrewni - 12,6000.

Najbardziej nadwyżkowymi zawodami według dużych grup zawodowych (o kodzie 2-cyfrowym) byli:

- Specjaliści nauczania i wychowania - 0,0333
- Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych - 0,0575
- Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej - 0,0909

- Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni - 0,0909
- Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania -0,0952.

Według elementarnych grup zawodowych (o kodzie 4-cyfrowym) najbardziej nadwyżkowymi zawodami byli:

- Architekci - 0,0500
- Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych - 0,0667
- Elektromechanicy i elektrycy - 0,0833
- Specjaliści do spraw administracji i rozwoju - 0,0889.

W porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku w czołówce nadwyżkowych, elementarnych grup zawodów ponownie pojawili się tylko specjaliści do spraw administracji i rozwoju. Pozostałe elementarne grupy zawodowe są to grupy, których nie było w czołówce rankingu w roku ubiegłym.

Analiza zawodów generujących długotrwale bezrobocie w Sopocie w 2014 roku.

Porównując duże grupy zawodowe pod kątem wartości wskaźnika długotrwałego bezrobocia należy stwierdzić, że na **39** analizowanych, dla **4** grup zawodów (kod 2-cyfrowy) wartość wskaźnika długotrwałego bezrobocia wyniosła 0. Wartość maksymalną, równą 1,000, osiągnęła 1 grupa - pozostali pracownicy obsługi biura. To ta grupa w najwyższym stopniu generowała długotrwale bezrobocie. Na dalszych miejscach uplasowały się takie grupy jak:

- Pracownicy usług ochrony - 0,7500
- Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej - 0,6667
- Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny - 0,6000
- Specjaliści nauczania i wychowania - 0,5294.

Ranking grup zawodów generujących długotrwale bezrobocie w Sopocie w 2014 roku wg kodu 4 - cyfrowego objął **229** grup, z czego dla **34** przyjęło wartość 1,000. Długotrwale bezrobocie dotknęło w największym stopniu przedstawicieli m.in. takich elementarnych grup jak:

- Lektorzy języków obcych – 1,0000
- Lekarze dentyści bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji – 1,0000
- Agenci do spraw rynku nieruchomości – 1,0000

- Dietetycy i specjaliści do spraw żywienia – 1,0000
- Kierownicy do spraw budownictwa – 1,0000
- Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi – 1,0000
- Listonosze i pokrewni – 1,0000
- Elektrycy budowlani i pokrewni – 1,000
- Analitycy systemowi – 1,000
- Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej – 1,000.

W porównaniu z 2013 rokiem w czołówce powtórzyła się jedynie grupa lektorzy języków obcych. Mimo, iż możemy zaobserwować duże zmiany w stosunku do roku ubiegłego, to nie mówią one o konkretnych, znaczących trendach na sopockim rynku pracy, gdyż dotyczą raczej małych ilości ofert pracy i niewielkiej liczby przedstawicieli danego zawodu.

Najniższy wskaźnik długotrwałego bezrobocia wśród elementarnych grup zawodowych przyjęły takie grupy jak:

- Specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani - 0,0909
- Kosmetyczki i pokrewni - 0,1250
- Technicy wsparcia informatycznego i technicznego - 0,1429
- Kelnerzy - 0,1667
- Kucharze - 0,1667
- Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych - 0,1667.

Oznacza to, że osoby bezrobotne w powyższych zawodach, nie pozostawały długo bez zatrudnienia, stosunkowo szybko powracając na rynek pracy.

Analiza bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy w Sopocie w 2014 roku.

W 2014 roku najliczniej rejestrowali się bezrobotni, których ostatnie miejsce pracy wg PKD należało do sekcji:

- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (220 osób)
- Działalność niezidentyfikowana (206 osób)

- Pozostała działalność usługowa (136 osób)
- Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (90 osób)
- Budownictwo (72 osób).

Trudno powiedzieć, jak w powyższych sekcjach faktycznie przedstawiała się struktura zawodowa osób rejestrujących się. Brak możliwości właściwego zakwalifikowania i zarejestrowania osoby bezrobotnej wynika bardzo często z faktu, że pracodawcy nie korzystają z dostępu do kodów zawodów w nieumiejętny sposób określając stanowisko pracy oraz z faktu, że sami bezrobotni często nie umieją określić jak profesjonalnie nazywało się ich stanowisko pracy.

W 4 z ww. sekcji liczba zarejestrowanych w 2014 roku bezrobotnych znacznie przewyższała liczbę składanych w Urzędzie ofert pracy. Wyjątek stanowiła grupa Budownictwo, gdzie na 72 osoby bezrobotne przypadło 141 ofert pracy.

Najgorzej sytuacja przedstawiała się w obrębie sekcji:

- Działalność nie zidentyfikowana – gdzie na 206 osób nie przypadła żadna oferta pracy
- Pozostała działalność usługowa – gdzie na 136 osób przypadło 13 ofert pracy.

Najwięcej ofert pracy w 2014 roku zgłosili pracodawcy, których działalność zaliczana jest do sekcji PKD:

- Przetwórstwo przemysłowe – 179 ofert pracy
- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 166 ofert pracy
- Budownictwo – 141 ofert pracy
- Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 120 ofert pracy
- Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi – 73 oferty pracy.

W analogicznym okresie ubiegłego roku najwięcej ofert pracy, zgłoszono w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe, handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne, działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi. W 2014 r.

nie pojawiła się sekcja działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca, którą zastąpiła sekcja budownictwo.

Analiza struktury bezrobotnych i ofert pracy według PKD w Sopocie w 2014 roku.

Odnosząc się do danych zawartych w zestawieniu struktury bezrobotnych zarejestrowanych w 2014 roku oraz zgłoszonych ofert pracy według PKD, sekcją PKD, która wygenerowała największy procent bezrobotnych była sekcja - handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 19,13 %. Ponadto najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych w 2014 roku według sekcji PKD było w sekcjach:

- Działalność nie zidentyfikowana - 17,91%
- Pozostała działalność usługowa - 11,83%
- Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca.- 7,83%
- Budownictwo – 6,26%.

Procentowo najwięcej ofert pracy w 2014 roku zgłoszono w sekcjach PKD takich jak:

- Przetwórstwo przemysłowe – 21,54%
- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 19,98%
- Budownictwo – 16,97 %
- Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne –14,44%.

Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy w Sopocie w 2014 roku ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty.

Ranking ten obejmuje **39** dwucyfrowych grup zawodów, wśród których dla **10** grup nie było szansy na uzyskanie oferty - czyli w tym wypadku wskaźnik wynosił „0”. Byli to m.in.:

- Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych
- Leśnicy i rybacy
- Technicy informatycy

- Kierownicy do spraw zarządzania i handlu
- Monterzy
- Żołnierze szeregowi.

Największe szanse na uzyskanie oferty miały grupy:

- Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków) (0,5826)
- Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki (0,4286)
- Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie (0,3333)
- Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni (0,3284)
- Pracownicy usług osobistych (0,2871).

Ponadto ranking ten obejmował **253** grupy zawodowe (kod 4 - cyfrowy), wśród których dla **165** grup nie było szansy na uzyskanie oferty - wskaźnik wynosił „0”.

Uzyskanie oferty było możliwe w przypadku **88** grup zawodów, szczególnie:

- Tynkarze i pokrewni (8,6664),
- Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food (5,3332).

W analizowanym okresie wskaźnik szansy uzyskania oferty przyjął wartości MAX dla jednej grupy, byli to fizjoterapeuci.

Wnioski

W stosunku do 2013 roku, w 2014 roku w Sopocie nastąpił dość duży (o 150 osób) spadek liczby osób bezrobotnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdyni. Napływ ofert pracy, które zgłoszono w Urzędzie w 2014 roku był o 307 ofert większy niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Można zatem stwierdzić znaczną poprawę sytuacji na sopockim rynku pracy.

Porównując analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych z ubiegłych lat zaobserwować można pewne zmiany, zarówno w strukturze zawodowej osób bezrobotnych, jak i w strukturze zgłaszanych do urzędu ofert pracy. W 2014 roku najbardziej poszukiwanymi na sopockim rynku pracy byli: spawacze ręczni łukiem elektrycznym, pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food, monterzy konstrukcji stalowych, malarze konstrukcji i wyrobów metalowych, murarze. Z kolei zawodami nadwyżkowymi były takie zawody jak: architekt, sprzedawca w branży przemysłowej, specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych, magazynier, lekarz weterynarii, kierowca samochodu osobowego,

kierowca samochodu ciężarowego.

Do tut. Urzędu generalnie wpływa niewiele ofert pracy z terenu Sopotu. Sopoccy pracodawcy najczęściej dysponując ofertami pracy sezonowej dla: barmanów, kelnerów, kucharzy, pomocy kuchennych - rekrutują pracowników na własną rękę, umieszczając w oknach wystawowych lub innych eksponowanych miejscach swoje ogłoszenia. Zamieszczają je także w prasie lokalnej oraz internecie. Rzadko korzystają z pośrednictwa Powiatowego Urzędu Pracy w Gdyni.

Sopot utrzymuje jedną z najniższych stóp bezrobocia w kraju - 31.01.2015 r. stopa bezrobocia w Sopocie wyniosła 4,2%. W porównaniu z 2013 roku nastąpił spadek. Jego mieszkańcy pozostają w najbardziej korzystnej sytuacji spośród mieszkańców Trójmiasta. Dzięki dogodnemu położeniu oraz dobrze zorganizowanej komunikacji miejskiej bez problemu mogą podejmować pracę w Gdyni, Gdańsku, Rumi oraz Wejherowie.